

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD
REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 77 0 P 089650 25 Rev
Banjaluka: 11.11.2025. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudija Tanja Bundalo, predsjednica vijeća, Senad Tica i Davorka Delić, članovi vijeća, u pravnoj stvari tužitelja V.D., [...], P., kog zastupa advokat Igor Đukanović, Trg Zorana Karlice 179, Prijedor, protiv tuženog Z.D., [...], P., kog zastupa advokat Radovan Stanić, Ulica kralja Aleksandra 34, Prijedor, radi utvrđenja ništavosti ugovora, vrijednost spora 50.000,00 KM, odlučujući o reviziji tužitelja protiv presude Okružnog suda u Prijedoru broj 77 0 P 089650 25 Gž 2 od 18.6.2025. godine, na sjednici održanoj 11.11.2025. godine, donio je

PRESUDU

Revizija se odbija.

Odbija se zahtjev tuženog za naknadu troškova revizionog postupka u iznosu od 1.579,00 KM.

Obrazloženje

Presudom Osnovnog suda u Prijedoru broj 77 0 P 089650 22 P 2 od 5.12.2024. godine, odbijen je tužbeni zahtjev tužitelja kojim traži da se utvrdi da je ništav darovni ugovor sačinjen 26.2.1982. godine u P. između tužitelja kao darodavca i tuženog kao daroprimca, ovjeren 9.3.1982. godine kod Opštinskog suda u Prijedoru pod brojem Ov-[...], kojim je darodavac darovao svome sinu ½ dijela k.č. broj 777/9 u površini od 521 m², upisanu u zk.ul. broj 796 k.o. P. [...], i to parcelu k.č. broj 4565 zvana P., kuća i dvorište u površini od 521 m², sada upisane u list nepokretnosti broj 720 k.o. P. [...] kao i k.č. broj 4565 zvana P., u ukupnoj površini od 521 m², što je tuženi dužan priznati i trpiti da se na osnovu presude u javnim knjigama briše upis njegovog prava po osnovu ugovora o poklonu i izvrši upis na ime tužitelja, odnosno upis koji je postojao prije zaključenja ugovora, u roku od 30 dana po pravosnažnosti presude.

Obavezan je tužitelj da na ime naknade troškova postupka isplati tuženom iznos od 7.700,00 KM, u roku od 30 dana.

Presudom Okružnog suda u Prijedoru broj 77 0 P 089650 25 Gž 2 od 18.6.2025. godine, žalba tužitelja je odbijena i prvostepena presuda potvrđena.

Odbijen je zahtjev tužitelja za naknadu troškova postupka na ime sastava žalbe u iznosu od 1.125,00 KM.

Odbijen je zahtjev tuženog za naknadu troškova postupka na ime sastava odgovora na žalbu u iznosu od 1.579,00 KM.

Tužitelj revizijom pobija drugostepenu odluku iz razloga propisanih odredbom člana 240. stav 1. tačka 1. i 2. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik RS“, broj 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09, 61/13 i 27/24 - u daljnjem tekstu: ZPP), sa prijedlogom da se preinači i tužbeni zahtjev usvoji, a tuženi obaveže na naknadu troškova postupka na ime sastava revizije u iznosu od 1.579,00 KM, ili da se ukine i vrati na ponovno suđenje.

Tuženi predlaže da se revizija odbije, a tužitelj obaveže na naknadu troškova postupka na ime sastava odgovora na reviziju u iznosu od 1.579,00 KM.

Revizija nije osnovana.

Predmet spora je zahtjev tužitelja o kom je odlučeno nižestepenim presudama.

U činjeničnim navodima tužbe koja je podnesena 6.3.2018. godine, ništavost darovnog ugovora zasniva se na tvrdnji da tužitelj nije potpisao ugovor, odnosno da potpis na ugovoru nije ovjerio kod nadležnog organa.

Predmet darovnog ugovora nije sporan.

U toku postupka pred prvostepenim sudom je utvrđeno:

da je tužitelj bio nosilac prava korišćenja radi izgradnje na k.č. broj 777/9, gradilište površine 521 m² na kojoj je bila sagrađena prizemna porodična zgrada, da je tuženi dobio saglasnost od tužitelja i članova porodice da izvrši nadogradnju prizemne porodične zgrade,

da je spornim ugovorom tuženom darovana ½ dijela k.č. broj 777/9 u površini od 521 m² upisane u zk.ul. broj 1546 k.o. P., odnosno k.č. broj 4565 upisane u pl. broj 796 k.o. P.,

da je ugovor sudski ovjeren i da je identitet ugovorača utvrđen na osnovu ličnih karti broj 754/81 i broj 15388/80, da je ovjera uvedena pod brojem 485 u knjigu Izvoda ovjerenih ugovora, da u tabeli - ime i prezime lica i adresa lica čiji se potpis ili rukopis ovjerava i svojeručni potpis tog lica - stoje potpisi stranaka, da je identitet lica čiji se potpisi i rukopisi ovjeravaju utvrđen na osnovu ličnih karti broj 754/81 i 15388/80,

da je na zahtjev parničnih stranaka Opštinska komisija za prostorno uređenje i stambeno-komunalne djelatnosti Prijedor, pod brojem [...] izdala 25.10.1982. godine, na ime obe parnične stranke, izdala odobrenje za građenje-dogradnju sprata na postojećem stambenom objektu na k.č. broj 4565 k.o. P. [...], a 1.9.1983. godine pod brojem [...], na ime obe parnične stranke, odobrenje za izgradnju prizemnih pomoćnih objekata (šupe i ljetne kuhinje) na k.č. broj 4565 k.o. P. II,

da je rješenjem RUGIP PJ Prijedor broj 21.35/714-Dn-688/12 od 25.4.2012. godine dozvoljen upis u zk. ul. broj 6875 k.o. P. u A II listu, porodične stambene zgrade P+1 dimenzija 10,20 m x 8,40 m, pomoćnih zgrada dimenzija 8,00 m x 0,65 m i 4,50 m x 1,20 m, izgrađenih na k.č. broj 777/9, uz upis prava suvlasništva sa po 1/2 dijela u korist tužitelja i tuženog,

da je rješenjem RUGIP PJ Prijedor - Zk kancelarija, broj [...] od 28.9.2012. godine, na zahtjev tužitelja u zk. ul. broj 6875 k.o. P. izvršeno etažiranje porodično stambene zgrade P+1, pomoćnih zgrada i dozidanog aneksa i aneksa P+pot izgrađenog na k.č. broj 777/9 na 5 etažnih jedinica, i to:

E-PR 1, stan broj 1 u prizemlju (ulazni dio, ulazni hol, kupatilo, dnevna soba, kuhinja i trpezarija, dvije spavaće sobe) ukupne površine 78,33 m² u zk. ul. broj 9224 k.o. P.,

E-PR 2, stan broj 2 u prizemlju (ulazni dio, ulazni hol, garaža-ostava, čajna kuhinja, hodnik, kupatilo i dvije spavaće sobe, površine 65,20 m²) i potkrovlju (stepenište, hodnik, kupatilo, spavaća soba, dnevna soba sa kuhinjom i trpezarijom i terasa, površine 60,42 m²), ukupne površine 125,60 m² u zk. ul. broj 9225 k.o. P.,

E-PR 3 pomoćna prostorija broj 1 (dograđeni aneks stambenog objekta) garaža ukupne površine 23,81 m² u zk. ul. broj 9226 k.o. P.,

E-PR 4 pomoćna prostorija broj 2 (dograđeni aneks stambenog objekta) ostava ukupne površine 15,80 m² u zk. ul. broj 9227 k.o. P. i

E-PR 5 pomoćna prostorija broj 3 (dograđeni aneks stambenog objekta) ljetna kuhinja ukupne površine 12,81 m² u zk. ul. broj 9228 k.o. P., u korist tužitelja i tuženog kao etažnih vlasnika sa po 1/2 dijela,

da je tužitelj darovnim ugovorom broj OPU- [...] od 20.11.2014. godine poklonio svojoj kćerki Z.G. rođenoj D., svoj suvlasnički dio od 1/2 iz zk. ul. broj 9224, 9225, 9226, 927 i 928 k.o. P., koji ugovor je proveden rješenjem RUGIP PJ Prijedor broj [...] od 6.2.2015. godine.

Radi utvrđenja autentičnosti potpisa tužitelja kao darodavca na ugovoru i u knjizi ovjere provedeno je, na prijedlog tužitelja, vještačenje od strane „Forenzičkog centra za vještačenje dokumenata“ d.o.o. Banjaluka (vještak Dane Branković).

Na prijedlog tuženog da se sprovede novo vještačenje, sud je rješenjem vještačenje povjerio vještaku grafološke struke Sanji Rakić iz Banjaluke.

U ponovnom postupku nakon donošenja ukidnog rješenja broj 77 0 P 089650 20 Gž od 17.12.2021. godine, na prijedlog tužitelja sud je vještačenje povjerio Centru za vještačenje i procjenjivanje „Zenit“ d.o.o. Banjaluka (vještak Jovo Savanović).

Vještačenjem koje je obavljeno od strane ustanova po navedenim vještacima, utvrđeno je da se skriptor V.D. (tužitelj) nije svojeručno potpisao na originalnom darovnom ugovoru od 26.2.1982. godine i u knjizi ovjere, dok iz nalaza vještaka Sanje Rakić proizilazi da je sporni potpis na ugovoru i knjizi ugovora autentičan.

Cijeneći iskaze parničnih stranaka, svjedoka koji su u srodstvu sa parničnim strankama (N. D. sin tužitelja, I.D. supruga N.D., Z.G.-D. kćerka tužitelja i E.D. supruga tuženog) i materijalne dokaze, sud nalazi utvrđenim da je tužitelj odobrio tuženom da gradi sprat kuće čiji je vlasnik jer je odobrenje za građenje izdato na njihov zajednički zahtjev, pa slijedom toga da nisu osnovani navodi tužitelja da je slučajno, kada je kćerki Z. poklanjao svoje nekretnine, saznao da je tuženi upisan kao suvlasnik na jednoj polovini dijela kuće.

Iz navedenog razloga sud nije poklonio vjeru nalazu i mišljenju koje je proveo „Forenzički centar za vještačenje dokumenata“ d.o.o. Banjaluka i Centar za vještačenje i procjenjivanje "Zenit" d.o.o. Banjaluka, kao i iz razloga jer su sporni potpisi „izvršeni pred sudom“ gdje je prilikom ovjere potpisa radi utvrđenja identiteta stranaka, potpisivanju ugovora i potpisivanja u knjizi ovjere, bio prisutan sudski službenik koji je prethodno utvrdio identitet potpisnika uvidom u lične karte potpisnika.

Sud cijeni da je „malo teže za povjerovati da je drugo lice, baš pred sudom uz ličnu kartu tužitelja i u njegovo ime potpisao ugovor i stavio potpis u knjigu ovjere“.

Stoga je sud priklonio vjeru nalazu vještaka Sanje Rakić.

Polazeći od ovako utvrđenog činjeničnog stanja, koje ne može biti predmet pobijanja i ocjenjivanja u ovom revizijskom postupku s obzirom na izričitu zabranu sadržanu u odredbi člana 240. stav 2. ZPP, primjenom odredbe člana 9. stav 2. Zakona o prometu nepokretnosti („Službeni list SR BiH“, broj 38/78, 4/89, 29/90, 22/91 i „Službeni glasnik RS“, broj 21/92 i 29/94 – u daljnjem tekstu: ZPN) i odredbe člana 103. stav 1. Zakona o obligacionim odnosima („Službeni list SFRJ“ broj 29/78, 39/85, 45/89, 57/89 i „Službeni glasnik RS“ broj 17/93, 3/96, 39/03 i 74/04 – u daljnjem tekstu: ZOO), prvostepeni sud je odlučio kao u izreci.

Drugostepeni sud u cijelosti prihvaća činjenična utvrđenja i pravne zaključke prvostepenog suda, iz kog razloga odbija žalbu tužitelja i potvrđuje prvostepenu presudu.

Sud neosnovanim cijeni žalbene prigovore o povredi odredbe člana 8. i 191. stav 4. ZPP.

Sud neosnovanim cijeni žalbeni navod da je nalaz vještaka Sanje Rakić prihvaćen bez ocjene druga dva nalaza, prihvatajući da je prvostepeni sud dao dovoljne i valjane razloge za takvu ocjenu.

Sud neosnovanim cijeni žalbeni navod da tužitelj nije znao za sporni ugovor jer ga nije potpisao, pozivajući se da je odredbom člana 3. stav 1. Zakona o ovjeravanju potpisa, rukopisa i prepisa („Službeni list SR BIH“, broj 37/71 i 39/75), koji je bio na snazi u vrijeme zaključenja darovnog ugovora, propisano da je za dokaz istinitosti potpisa potrebno da podnosilac isprave pred ovlaštenim službenim licem svojeručno potpiše ispravu, dok je odredbom člana 7. propisano da će se potpis ovjeriti ako službeno lice prethodno utvrdi njegov identitet na osnovu lične karte ili pasoša, te da se u ovjeri mora navesti na koji način je službeno lice utvrdilo identitet podnosioca isprave, a što je sve u konkretnom slučaju ispoštovano.

Da je tužitelj znao za ugovor, po ocjeni suda, ukazuje i činjenica da je ugovorom o poklonu broj OPU-[...] od 20.11.2014. godine poklonio kćerki svoju preostalu 1/2 nekretnina koje su bile predmet spornog darovnog ugovora.

Drugostepena odluka je pravilna.

U smislu odredbe člana 8. ZPP sud će savjesno i brižljivo ocijeniti svaki dokaz zasebno i sve dokaze zajedno, a potom u obrazloženju odluke izložiti koje bitne činjenice je utvrdio, zašto i kako ih je cijenio prema izvedenim dokazima.

Obrazloženje odluke (član 191. stav 4. ZPP) ima za zadatak dati obavijest o subjektivnim i objektivnim elementima spora, objasniti razloge zbog kojih je sud donio odluku sadržanu u izreci i, time, pružiti nužnu podlogu za kontrolu pravilnosti i zakonitosti odluke u postupku ispitivanja od strane više sudske instance ako bude uložena pravna žalba.

Pravo na obrazloženu odluku predstavlja neodvojiv dio prava na pravično suđenje, a član 6. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda obavezuje sudove da obrazlože svoju odluku zato što nedostatak dovoljnih i relevantnih razloga u sudskoj odluci može ukazivati, između ostalog, i na arbitrarno sudsko odlučivanje.

Kada je u pitanju ocjena nalaza vještaka, sud se u obrazloženju ne može samo opšte pozvati na nalaz i mišljenje, bez da navede koje se činjenice i iz kog razloga smatraju utvrđenim, odnosno zašto je nalaz prihvatio ili nije.

Pri tome se sudska odluka ne može zasnovati samo na ocjeni nalaza, već taj dokaz mora da se dovede u međusobnu vezu sa drugim izvedenim dokazima, pa tek nakon savjesne brižljive ocjene pojedinačnih i svih dokaza, sud izvodi zaključak o dokazanosti određene sporne činjenice.

Sporni darovni ugovor je u formalno pravnom smislu perfektan jer se radilo o prometu nepokretnosti, pa su potpisi ugovornih strana sudski ovjereni kako su i nalagali tada važeći zakonski propisi (član 9. stav 2. ZPN).

U vrijeme ovjere potpisa spornog darovnog ugovora na snazi je bio Zakon o ovjeravanju potpisa, rukopisa i prepisa.

Odredbom člana 3. stav 1. ovog Zakona bilo je propisano da je za dokaz istinitosti potpisa potrebno da podnosilac isprave pred ovlaštenim službenim licem svojeručno potpiše ispravu, dok je odredbom člana 7. bilo propisano da će se potpis ovjeriti ako službeno lice prethodno utvrdi njegov identitet na osnovu lične karte ili pasoša, te da se u ovjeri mora navesti na koji način je službeno lice utvrdilo identitet podnosioca isprave.

Prema ovjeri spornog darovnog ugovora, potpise stranaka je ovjerilo službeno lice Opštinskog suda Prijedor J.B., tako da je prethodno identitet potpisnika ugovora utvrdila uvidom u njihove lične karte, što je i navedeno u pečatu ovjere broj Ov- [...] od 9.3.1982. godine.

U Knjizi ovjere potpisa, ovjera potpisnika darovnog ugovora je zavedena pod protokolnim brojem [...] na dan 9.3.1982. godine, uz upis njihovih identifikacijskih dokumenata koji odgovaraju dokumentima na pečatu ovjere i potpis ovlaštenog službenika.

Zaista je vrlo teško prihvatiti da je službenik suda zadužen za ovjere počinio težu povredu radne obaveze koja podrazumijeva krivičnu odgovornost, tako što je svjesno dozvolio da se na ugovoru i u knjizi ovjere jedan ugovorač (u ovom slučaju bi to bio tuženi) potpiše za oba ugovorača.

Tužitelj na ove okolnosti nije pružio dokaze.

U činjeničnim navodima revizije ne iznosi se ništa što tužitelj već nije iznosio tokom postupka pred prvostepenim sudom, odnosno u žalbi protiv prvostepene presude, a što nižestepeni sudovi nisu cijenili.

Kada se uzmu u obzir i ostali izvedeni dokazi i dovedu u vezu sa utvrđenim činjenicama i nalazima vještaka (da su ugovorači zajednički podnijeli zahtjev za odobrenje za gradnju, da je odobrenje dato na ime oba ugovorača, da je za izdavanje zajedničkog odobrenja za gradnju bilo neophodno da su riješeni imovinskopravni odnosi tj. da oba podnosioca imaju pravo korištenja radnji gradnje jer se radilo o gradskom građevinskom zemljištu - što je navedeno u tački 4. odobrenja kao priloženi zk. ul. broj 6185 od 11.10.1982. godine, da je rješenje RUGIP PJ Prijedor Zk kancelarija, broj [...] od 28.9.2012. godine o etažiranju doneseno na zahtjev tužitelja i da je izvršen upis tužitelja i tuženog sa po 1/2 dijela u novoformiranim zk. ul. broj

9224, 9225, 9226, 927 i 9228 k.o. P., da tužitelj ovo rješenje nije osporavao, da je darovnim ugovorom broj OPU-[...] od 20.11.2014. godine tužitelj poklonio svojoj kćerki Z.G. rođenoj D. suvlasnički dio od 1/2, da tužitelj ne spori da sprat pripada tuženom ali da je ovu parnicu pokrenuo jer je 2012. godine saznao da je tuženi sve nekretnine prepisao na sebe iako je tužbu podnio 2018. godine, da je od zaključenja ugovora 1982. godine do podnošenja tužbe proteklo 36 godina i da su prema iskazima stranaka i svjedoka porodični odnosi narušeni), ovaj sud cijeni da su nižestepeni sudovi pravilnom ocjenom svakog dokaza zasebno i svih dokaza zajedno, izveli pravilan zaključak o neosnovanosti tužbenog zahtjeva i dali jasne, argumentovane i prihvatljive razloge zašto nisu prihvatili nalaze sačinjene od strane vještaka iz navedenih ustanova, a prihvatili nalaz i mišljenje vještaka Sanje Rakić.

Navod revizije da je trebalo odrediti super vještačenje autentičnosti skriptora spornog potpisa na darovnom ugovoru nije osnovan iz napred navedenih razloga iz kojih slijedi da zaključak suda o neosnovanosti zahtjeva nije isključivo zasnovan na nalazu vještaka već na ocjeni svih izvedenih dokaza.

Revizija, u konkretnom slučaju, svojim navodima nije dovela u pitanje pravičnost postupka niti je tužitelj dokazao da je postupak na bilo koji način u procesnom smislu proveden na njegovu štetu, već je, u konačnosti, nezadovoljan krajnjim rezultatom postupka.

Zahtjev tuženog za naknadu troškova revizionog postupka u iznosu od 1.579,00 KM na ime sastava odgovora na reviziju nije osnovan u smislu odredbe člana 387. stav 1. ZPP, pri čemu je cijenjeno da nije bio od uticaja na odluku o reviziji jer se u njemu ponavljaju činjenice i stavovi iznošeni tokom postupka.

Temeljem odredbe člana 248. ZPP odlučeno je kao u izreci.

Predsjednica vijeća
Tanja Bundalo

Tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Ačić